

Spis rzeczy

Przedmowa Autora do wydania polskiego (Tłum. <i>Jerzy Wertenstein-Żuławski</i>) . . .	3
Przedmowa do rozszerzonego wydania z roku 1968 (Tłum. <i>Ewa Morawska</i>) . . .	20
Przedmowa do poprawionego wydania z roku 1957 (Tłum. <i>Ewa Morawska</i>) . . .	23

Część pierwsza

SOCJOLOGIA TEORETYCZNA

Tłum. *Jerzy Wertenstein-Żuławski* (I, II, III)
i *Ewa Morawska* (IV, V)

I. O historii i systematyce teorii socjologicznych	27
Niefortunne łączenie systematyki z historią	28
Teoria socjologiczna w pamięci społecznej	29
Ciągłość i nieciągłość teorii socjologicznej	33
Humanistyczne i naukowe aspekty socjologii	50
Erudycja a oryginalność	53
Funkcje teorii klasycznej	57
II. Teorie socjologiczne średniego zasięgu	61
Całościowe systemy teorii socjologicznej	67
Utylitarne naciski na stworzenie całościowych systemów socjologii	70
Całościowe systemy teoretyczne i teorie średniego zasięgu	72
Rozbieżne reakcje na teorie średniego zasięgu	74
Proces polaryzacji	74
Poparcie dla polityki teorii średniego zasięgu	77
Odrzucenie teorii średniego zasięgu	83
Podsumowanie i rzut oka wstecz	88
Paradygmaty. Kodyfikacja teorii socjologicznej	89
III. Funkcje jawne i ukryte	93
Próba kodyfikacji analizy funkcjonalnej w socjologii	93
Języki analiz funkcjonalnych	94
Jedna nazwa – różne pojęcia (94). Jedno pojęcie – różne nazwy (97)	
Postulaty przyjęte w analizie funkcjonalnej	99
Postulat funkcjonalnej jedności społeczeństwa (99). Postulat funkcjonalizmu uniwersalnego (103). Postulat niezbędności (105).	
Analiza funkcjonalna jako ideologia	109
Analiza funkcjonalna jako nurt konserwatywny (109). Analiza funkcjonalna jako nurt radykalny (111). Ideologia a funkcjonalna analiza religii (114).	

Logika procedury	117
Powszechność nurtu funkcjonalistycznego (117).	
Paradygmat analizy funkcjonalnej w socjologii	121
Cele paradygmatu (125).	
Zjawiska poddawane analizie funkcjonalnej	126
Funkcje jawne i ukryte	131
Heurystyczne cele rozróżnienia (134).	
Uwagi końcowe	150
Dopisek bibliograficzny	151
IV. O znaczeniu teorii socjologicznej dla badań empirycznych	153
Metodologia	154
Ogólne dyrektywy socjologiczne	155
Analiza pojęć socjologicznych	157
Socjologiczne interpretacje <i>ex post factum</i>	160
Generalizacje empiryczne w socjologii	162
Teoria socjologiczna	163
Formalne wnioskowanie i kodyfikacja	166
V. O znaczeniu badań empirycznych dla teorii socjologicznej	169
Teoretyczne funkcje badań empirycznych	169
Schemat niespodzianki	170
Przeformułowanie teorii	174
Skoncentrowanie zainteresowań teoretycznych na nowych zagadnieniach	178
Uściślanie pojęć	180

Część druga

Z ZAGADNIEŃ STRUKTURY SPOŁECZNEJ I KULTUROWEJ

Tłum. Ewa Morawska

Wprowadzenie	187
VI. Struktura społeczna i anomia	197
Wzory celów kulturowych i norm instytucjonalnych	198
Typy indywidualnego przystosowania	205
Konformizm	206
Innowacja	206
Rytualizm	214
Wycofanie	217
Bunt	220
Skłonność do anomii	222
Rola rodziny	222
Uwagi końcowe	224
VII. Teoria struktury społecznej i anomii. Kontynuacje	225
Rozszerzone pojęcie anomii	225
Wskaźniki anomii	228
Motyw sukcesu w kulturze amerykańskiej	230
Różnice w stopniu przyswojenia wartości sukcesu	234
Anomia i rodzaje zachowań dewiacyjnych	239

Innowacja (239). Dalsze założenia teorii (243). Rytualizm (246). Wycofanie (249). Bunt (251).	
Zmiana struktury społecznej i zachowań dewiacyjnych	253
VIII. Struktura biurokratyczna i osobowość	255
Struktura biurokracji	256
Dysfunkcje biurokracji	257
Strukturalne źródła nadmiernego konformizmu	260
Pierwotne i wtórne stosunki społeczne	262
Problemy do dalszych badań	265
IX. Rola intelektualisty w instytucjach państwowych	266
Intelektualista jako typ zawodowy	267
Status intelektualistów i polityka społeczna	268
Intelektualiści niezależni a intelektualiści biurokratyczni	270
Rekrutacja intelektualistów przez państwowe instytucje biurokratyczne	271
Pozycja biurokratyczna a perspektywa poznawcza	273
Decydenci i intelektualiści	278
Frustracje intelektualisty pozostającego w służbie instytucji państwowej	280
X. Przyczynki do teorii grup odniesienia (Rozdział napisany wspólnie z <i>Alice S. Rossi</i>)	283
Pojęcie względnego upośledzenia	285
Względne upośledzenie czy upośledzenie względne	292
Grupa uczestnictwa jako grupa odniesienia	293
Wielość grup odniesienia	297
Prawidłowości zachowań wyprowadzone z teorii grup odniesienia	306
Statystyczne wskaźniki struktury społecznej	315
Teoria grup odniesienia a ruchliwość społeczna	317
Funkcje psychologiczne i społeczne	325
Pojęcia pokrewne teorii grup odniesienia	329
XI. Teoria grup odniesienia i struktura społeczna. Kontynuacje	334
Problematyka teorii grup odniesienia	334
Podstawowe pojęcia (334). Wybór grup odniesienia. Wyznaczniki (352). Zachowania ze względu na grupy odniesienia. Elementy strukturalne (382).	
Konsekwencje zachowań ze względu na grupy odniesienia	424
XII. Wzory wpływu. Osoby wywierające wpływ o orientacji lokalnej i kosmopolitycznej	427
Przekształcenie się badań empirycznych w badania teoretyczne	428
Dwa stadia jakościowej analizy osób wywierających wpływ (429).	
Typy osób wywierających wpływ. Typ lokalny i kosmopolityczny	432
Układy stosunków społecznych	434
Zakorzenie w społeczności lokalnej (434). Towarzystwo. Sieć kontaktów społecznych (436). Przynależność organizacyjna (438).	
Drogi zdobywania wpływów	439
Działanie statusu społecznego. Wpływ na innych ludzi	441
Zachowanie osób wpływowych wobec środków masowego komunikowania ..	446
Wzory i funkcje czytelnictwa czasopism (446). Wzory i funkcje czytelnictwa gazet (448).	
Wzory i funkcje odbioru komentarzy dziennika radiowego (448).	
Wzory wzajemnych ocen	449

Osoby wpływowe i ludzie, którzy podlegają wpływowi	449
Obszary wpływu. Obszar monomorficzny i polimorficzny	453
Uzupełnienie. Wstępne ujęcie wpływu	454
XIII. Samospełniające się proroctwo	459
Twierdzenie Thomasa	459
Przypowieść socjologiczna	460
Przekonania społeczne i społeczna rzeczywistość	461
Cnoty grupy własnej i wady grupy obcej	463
Funkcje i dysfunkcje społeczne	467
Odgórnie wprowadzanie zmian instytucjonalnych	471

Część trzecia

SOCJOLOGIA WIEDZY I MASOWEGO KOMUNIKOWANIA

Tłum. Jerzy Wertenstein-Żuławski

Wprowadzenie	477
Porównanie „ <i>Wissenssoziologie</i> ” z badaniami nad masowym komunikowaniem	478
Przedmiot analizy i określenie problemów (478). Spojrzenie na dane i fakty (480). Techniki i procedury badawcze (483). Społeczna organizacja badań (489). Dalsze pytania i problemy (491).	
XIV. Socjologia wiedzy	493
Kontekst społeczny	494
Paradygmat socjologii wiedzy	497
Podstawa egzystencjalna	498
Typy wiedzy	503
Związki pomiędzy wiedzą a podstawą egzystencjalną	511
Funkcje wiedzy uwarunkowanej egzystencjalnie	518
Dalsze problemy i ostatnie badania	519
XV. Karl Mannheim i socjologia wiedzy	523
Pierwzory teoretyczne	524
Teoria ideologii	526
Zasadnicze twierdzenia	528
Typy wiedzy	530
Łączniki wiedzy ze społeczeństwem	532
Relatywizm	536
XVI. Studia nad propagandą radiową i filmową (Rozdział napisany wspólnie z <i>Paulem F. Lazarsfeldem</i>)	543
Style analizy propagandy	544
Analiza treści	546
Analiza odbioru	550
Efekt bumerangowy (551).	
Propaganda technologiczna – czyli propaganda faktów	556

Część czwarta
SZKICE Z SOCJOLOGII NAUKI

Tłum. *Ewa Morawska*

Wprowadzenie	563
XVII. Nauka i porządek społeczny	568
Źródła wrogości wobec nauki	568
Społeczne naciski na autonomię nauki	571
Funkcje norm czystej nauki	573
Ezoteryczna nauka przedmiotem popularnego mistycyzmu	577
Wrogość instytucji publicznych wobec zorganizowanego sceptycyzmu	577
Wnioski	579
XVIII. Nauka i demokratyczny ład społeczny	581
Nauka i społeczeństwo	581
Etos nauki	583
Uniwersalizm (583)	
„Komunizm”	586
Bezinteresowność	589
Zorganizowany sceptycyzm	590
XIX. Maszyna, robotnik i inżynier	592
Społeczne konsekwencje zmian technologicznych	593
Społeczna anatomia pracy (593). Efekty instytucjonalne i strukturalne (594).	
Konsekwencje dla inżyniera	597
Specjalizacja (598). Etyka zawodowa (598). Status biurokratyczny (598).	
Potrzeba badań społecznych	599
Organizacja zespołu badawczego (600). Patronat nad badaniami (600). Kierunki badań (602).	
XX. Purytanizm, pietyzm i nauka	603
Etos purytański	603
Zainteresowanie purytanów nauką	611
Wpływ purytanizmu na kształcenie naukowe	613
Integracja wartości purytanizmu i nauki	615
Integracja wartości pietyzmu i nauki	616
Przynależność wyznaniowa adeptów nauki	618
Dopisek bibliograficzny	623
XXI. Nauka i gospodarka w siedemnastowiecznej Anglii	635
Sformułowanie problemu	635
Transport i nauka	637
Problem długości geograficznej	641
Żegluga i nauka	646
Wielkość wpływu czynników ekonomicznych	650
Indeks osób	654